

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут права та психології
Кафедра управління та адміністрування**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

Статус дисципліни – обов’язкова

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Освітня програма: Право

Форми здобуття вищої освіти: денна, заочна

Мова викладання: українська

Форма підсумкового контролю: залік

**Київ
2024 рік**

УДК 342

Розробник:

Олександр ВОЛОХ – кандидат юридичних наук, доцент кафедри управління та адміністрування ННІ права та психології НАВС

Рецензенти:

Неля Лях – доцент кафедри поліцейського права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Вікторія Чорна – професор кафедри конституційного, адміністративного та кримінального права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, доктор юридичних наук, доцент.

Обговорено та схвалено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ 24.09.2024 року, протокол № 21/2-5

Гарант освітньої програми: Альона ЛУКАШЕНКО - кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування НАВС.

Загальні відомості про навчальну дисципліну

Програма вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців ступеня вищої освіти бакалавра галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ефективний захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Пререквізити: «Адміністративне право», «Адміністративний процес».

Постреквізити: «Публічна служба», «Адміністративні послуги».

Метою навчальної дисципліни є:

а) *науково-юридична:* прищеплення здобувачам вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок щодо засад справедливого, неупередженого та своєчасного вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень. У кожній темі автором наведено значний список літературних джерел, що дає змогу орієнтуватися у літературному просторі теми, яка вивчається, і здійснювати самоосвіту;

б) *загальноосвітня:* вивчення теоретичних понять адміністративного судочинства, а також його особливостей в залежності від сфери суспільного життя, забезпечення охорони інтересів держави і особи тощо;

в) *виховна:* формування у здобувачів вищої освіти ціннісних орієнтирів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; сприяння усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формування високого рівня правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- вивчити адміністративне законодавство України щодо діяльності адміністративних судів;
- визначити поняття адміністративної юстиції та світові моделі;
- дослідити генезис адміністративної юстиції в Україні;
- з'ясувати адміністративну юрисдикцію і підсудність адміністративних справ;
- навчитися складати процесуальні документи у межах адміністративного судочинства;
- дослідити порядок організації адміністративного судочинства;
- вивчити порядок провадження в суді першої інстанції та перегляду судових рішень.

Компетентності відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

діяльності.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання (РН):

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач вищої освіти повинні:

знати:

- поняття та особливості адміністративної юстиції;
- генезис запровадження адміністративної юстиції в Україні;
- поняття та види адміністративної юрисдикції та підсудності адміністративних справ;
- поняття процесуальної правосуб'єктності та види суб'єктів адміністративного судочинства, їх права та обов'язки в адміністративному судочинстві;
- засади організації адміністративного судочинства;
- порядок провадження в суді першої інстанції та перегляд судових рішень;
- особливості провадження з окремих категорій адміністративних справ;
- процесуальний порядок виконання судових рішень та заходи процесуального примусу;

уміти:

- тлумачити та застосовувати чинне адміністративне законодавство;

- правильно реалізовувати його норми до конкретних правових ситуацій;
- готувати проекти відповідних процесуальних документів (адміністративний позов, клопотання тощо);
- готувати проекти документів адміністративного оскарження;
- розуміти поняття, особливості, структуру позовного провадження, знати характеристику проваджень в адміністративному суді.

навчитися:

- дискутувати, аргументовано обстоювати свої думки та переконання, правильно оцінювати, вибирати та аналізувати інформацію з різних джерел, робити правильні та обґрунтовані висновки;
- використовувати знання про статус, компетенцію та повноваження суб'єктів адміністративного судочинства;
- аналітично оцінювати правові проблеми;
- здійснювати аналіз законодавчих текстів та їх експертизу.

Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. Поняття адміністративного судочинства

Тема 1.1. Адміністративна юстиція: поняття та світові моделі. Запровадження адміністративної юстиції в Україні.

Місце адміністративного судочинства в адміністративному праві та адміністративному процесі. Поняття та ознаки адміністративної юстиції. Мета, завдання та принципи адміністративного судочинства. Світові моделі організації адміністративної юстиції. Співвідношення адміністративної юстиції та адміністративного судочинства.

Тема 1.2. Адміністративна юрисдикція та підсудність адміністративних справ.

Нормативно-правове забезпечення адміністративного судочинства. Система адміністративних судів. Компетенція адміністративних судів. Підсудність адміністративних справ.

Розділ 2. Організація адміністративного судочинства.

Тема 2.1. Суб'єкти адміністративного судочинства.

Склад осіб, які беруть участь у справі. Сторони в судовому адміністративному процесі. Процесуальний статус третіх осіб. Процесуальний статус представників.

Тема 2.2. Організація адміністративного судочинства.

Склад суду. Докази та їх оцінка. Адміністративні процесуальні строки. Судові витрати.

Розділ 3. Здійснення адміністративного судочинства.

Тема 3.1. Провадження в суді першої інстанції.

Структура провадження в адміністративному суді першої інстанції. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження. Доказування в

адміністративній справі. Судовий розгляд справи. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень. Заходи процесуального примусу.

Тема 3.2. Перегляд судових рішень.

Порядок апеляційного оскарження. Порядок касаційного оскарження. Порядок провадження за нововиявленими обставинами. Порядок провадження за виключними обставинами.

Консультативна допомога кафедри

Онлайн:

електронна пошта: kua_2024@ukr.net

Пн-Пт з 09.00 до 16.00